

۱۰ فرهنگ ادبیات وهنر

◀ **ضمایر [من]** ▶

روزگار دوری از صحنه

پرویز پورحسینی در ذهن مخاطبان تئاتر، سینما و تلویزیون، بازیگر درخشانی است. کمتر بازیگری کارنامه پربرای مانند او دارد، اما خودش می‌گوید دست روزگار از صحنه دورش کرده است. او که امروز ۷۹ ساله می‌شود، به ایسنا می‌گوید آن قدر مانند همه درگیر کروناس‌ت که کمتر به این موضوع فکر کرده که تولدش از راه رسیده و فقط دلش می‌خواهد زودتر همه چیز به شرایط عادی برگردد، به روزهای بی‌کرونا.

پورحسینی درباره حال و هوای این روزهای خود می‌گوید: «**من** با مادرم زندگی می‌کنم. او بیش از ۹۰ سال سن دارد و به همین دلیل خیلی آسیب‌پذیر است. به خاطر کرونا با کسی معاشرت نداریم. فقط پسرم، عروسم و نوه‌هایم پیش ما می‌آیند. تولدم هم با آنها هستم».

حتی اگر خیلی خوش‌حافظه ناشیم یا به دلیل شرایط سنی، خیلی از آثار پورحسینی را در تئاتر ندیده باشیم، با یک جست‌وجوی کوتاه هم به‌خوبی متوجه کارنامه پر و پیمان او خواهیم شد. کمتر بازیگری مانند او داریم که با این همه کارگردان صاحب‌نام همکاری کرده باشد. تماشاگران تئاتر قدیمی‌تر حضور چشمگیر او را در آثار بهرام بیضایی، حمید ستمداریان، علی رفیعی، آربی اوآنسیان، بیژن مفید، داریوش فرهنگ، محمدعلی کشاورز، رضا قاسمی، فردوس کاویانی، هوشنگ حسامی، جمشید ملک‌پور و... و البته پیتر بروک کارگردان شهریر تئاتر جهان به یاد دارند.

در آثار تصویری نیز با هنرمندانی همچون داود میرباقری، مرتضیه فرومند، حسن فتحی، محمد رحمانیان، پدا... صمدی، مسعود کیمیایی، ابوالحسن داوودی، سیامک شایقی، امرا... احمدجو، بهروز افخمی، شهرام اسدی، مهدی فخیم‌زاده، محمد بزرگ‌نیا و... نیز همکاری داشته است.

او اما در ارزیابی کوتاهی از کارنامه هنری خود می‌گوید: «طی این سال‌ها خیلی کارهای انجام نشده داشته‌ام. دلم می‌خواست این سال‌ها به تئاتر بیشتر می‌پرداختم، ولی شرایط تئاتر و روزگار باعث دور ماندنم از صحنه شد».

برای برخی از هنرمندان آسان نیست که بگویند کدام کارشان را بیشتر دوست داشته‌اند. ولی پورحسینی در پاسخ به این کنجکاوی ما می‌گوید: «از تئاتر نقش «راسکولنیکوف» در نمایش «جنایت و مکافات» اثر داستایوفسکی را دوست داشتم که سال ۱۳۵۶ در تالار اصلی تئاتر شهر اجرا شد. این نقش برایم چالش فراوان داشت. در سینما هم با نقش‌هایی که در فیلم‌های باشو غریبه کوچک، ایستگاه، طلسم و قاتل اهلی بازی کردم، بیشتر ارتباط برقرار کردم.»

مترجم چینی قرآن، «دائوده جینگ» را به فارسی برگرداند

انتشارات علمی و فرهنگی کتاب «دائوده جینگ» اثر لانوزه، اندیشمند مشهور چین را منتشر کرد. مترجم این کتاب سلیمان بای جی سو است که قرآن کریم را به چینی ترجمه کرده است. او یکی از برندگان جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران است. لانوزه از فیلسوفان شناخته‌شده و نامدار چین است که در جهان به عنوان بنیانگذار مکتب دائو شناخته می‌شود. / جام‌جم‌دیلی

📺

برنامه‌های روز ملی سینما تا لحظه نوشتن این گزارش مشخص نشده، به جز این‌که قرار است در روز ۲۱ شهریور بلیت فیلم‌های در حال اکران نیم‌بها باشد

آدرماجر

ادبیات و هنر

📊 آمارها چه می‌گویند؟

بهتر است خیلی راه دور نرویم و امسال را با سال قبل مقایسه کنیم. قبل از هر چیز بد نیست یادآوری کنیم که سامانه فروش سینمای ایران که اسفندماه سال ۱۳۹۷ افتتاح شده بود و مجموع فروش فیلم‌هایی سال را می‌شد به صورت منسجم در این سامانه دید، مدتی است از کار افتاده. سامانه سمفا که سازمان سینمایی قولش را داده بود هنوز راه نیفتاده و در نتیجه آنچه در ادامه می‌بینید اعداد و ارقامی است که از پایگاه جامعه‌صنفی تهیه‌کنندگان سینمای ایران و سایت‌های خبری گردآوری شده‌است. قبل از مقایسه آمار شش‌ماهه اول امسال با سال گذشته، این نکته را گوشه‌ای از ذهن داشته باشید که عدد و ارقام می‌گویند سینمای ایران در سال ۹۷ تقریباً ۲۴۵ میلیارد تومان فروش داشته که این عدد در سال ۹۸ به حدود ۲۹۸ میلیارد تومان رسیده است. این یعنی افزایش ۲۵درصدی فروش اما اگر تورم را در نظر بگیریم متوجه خواهید شد رونقی در سینما اتفاق نیفتاده است چون در سال ۱۳۹۷ تقریباً ۲۸ میلیون نفر به سینما رفته‌اند اما در

خداحافظی اسدی با تئاتر شهر

با حکم قادر آشنا، مدیرکل هنرهای نمایشی، ابراهیم گله‌دارزاده سرپرست مجموعه تئاترشهر شد. مدیریت مجموعه تئاتر شهر پیش از انتصاب ابراهیم گله‌دارزاده به عنوان سرپرست، بر عهده سعید اسدی بود. از جمله سوابق اجرایی و مدیریتی گله‌دارزاده می‌توان به مواردی چون معاون فرهنگی و هنری برج آزادی، مدیر روابط‌عمومی مرکز توسعه رسانه‌های دیجیتال و مدیر روابط‌عمومی جشنواره بین‌المللی رسانه‌های دیجیتال اشاره کرد. / مهر

سینمای ایران در حالی به ۱۲۰ سالگی رسیده که کرونا نفس‌اش را به شماره انداخته است

این سال برای سینما سیاه است؟

فروش و اکران فیلم‌های سینمایی امسال خیلی کمتر از سال‌های گذشته بود

◀ **نفس‌اش به شماره افتاده است، دیگر تاب و توانی نمانده و حتی عده‌ای امیدشان قطع شده است.** برخی دیگر اما چشم به راه درمان و تدبیری هستند شاید که میراث ابراهیم خان عکاس باشی در ایران بماند. مرض کرونا بد به جانش افتاده و غم مضاعف اینجاست که بیماری‌های زمینه‌ای کم نداشته و تا بخواهد آماده‌زمین خوردن بود. حرف‌از سینماست که داستانش انگار شده پر از آب چشم. شوخی تلخ روزگار است که این داستان دارد در ۱۲۰سالگی سینما در ایران رخ می‌دهد و این بار ۲۱ شهریور قرار نیست شبیه هیچ‌کدام از روزهای ملی سینما باشد که تا امروز اهالی سینما و دوستدارانش به خود دیده‌اند. روز ملی سینما را از سال ۱۳۷۹ و از چهارمین جشن سینمای ایران در تقویم ثبت کرده‌ایم. آن سال که این اتفاق افتاد سینما ۱۰۰ساله شده بود، یعنی ۱۰۰سال از ورود سینما به ایران در پی مظفرالدین‌شاه قاجار به فرنگ می‌گذشت. برای سینما این عددها خیلی بزرگ نیست و هنوز می‌توان آن را جوان دانست اما این جوان را ویروس کرونا بدجور به زمین زده و دارد آمانش را می‌برد. آمارها نگران‌کننده است و فریاد هشدار و فغان خیلی‌ها درآمده اما عده‌ای هم معتقدند سینمای ایران خیلی پیش‌تر از این‌ها مرده بود از بس که جان نداشت.

سال ۱۳۹۸ این عدد با کاهش ۶درصدی همراه بوده و به حدود ۲۶میلیون نفر رسیده بود.

یعنی پیش از شیوع کرونا هم سینما روند نزولی داشت اما ببینیم در سال ۹۹ سوغات چین با سینما چه کرد. از ابتدای سال ۹۸ تا شهریورماه، مجموع فروش فیلم‌های سینمای ایران به بیش از ۱۷۸ میلیارد تومان رسیده بود و ۱۴میلیون و ۷۰۰هزار نفر به سینما رفتند. در مدت مشابه یعنی از ابتدای سال جاری تاکنون با توجه به تعطیلی دوره‌ای سینما و اکران تحت پروتکل‌های بهداشتی و سایر ماجراها، فروش فیلم‌های سینمایی در گیشه و آنلاین به پنج میلیارد تومان رسید و فقط ۳۰۰هزار نفر مخاطب سینما بودند. آیلازم است اشاره کنیم که چقدر اوضاع وخیم است وقتی باریزش ۱۴میلیونی مخاطب روبه‌رو هستیم!

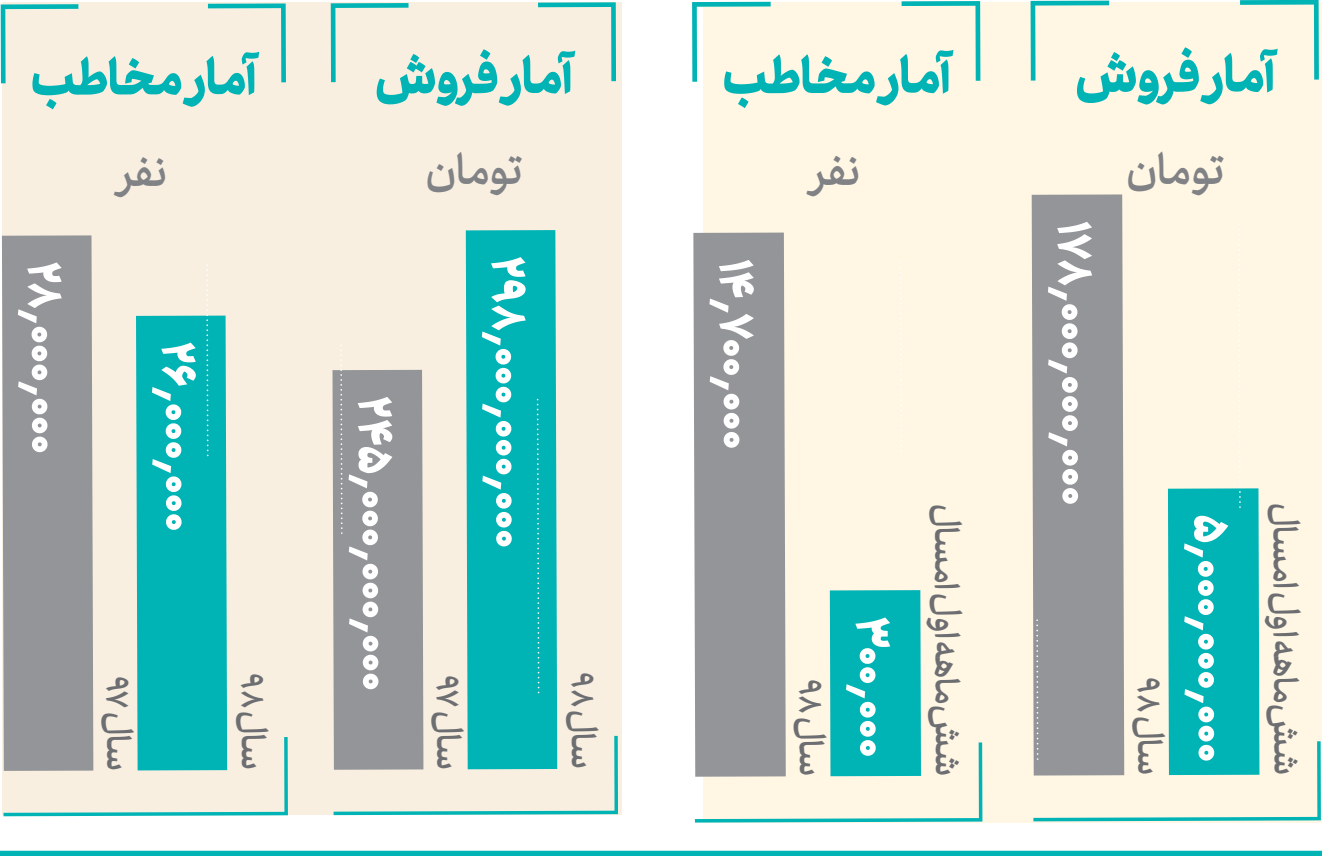
📊 معیشت سینماگران چگونه است؟

سالی که نکوست از بهارش پیداست. امسال از اکران‌های نوروزی خبری نبود. کرونا مردم را خانه‌نشین و در سینماها راخته کرده بود. نمی‌شد که سینما تعطیل بماند و چرخ صنعت فیلمسازی بیشتر از این لنگ بزند. بنابراین اکران

آنلاین و سینماماشین سعی کردند به داد سینما برسند. چراغ اکران آنلاین را فیلم «خروج» به کارگردانی ابراهیم حاتم‌کیا روشن کرد و بعد فیلم‌های دیگر هم از این امکان بهره‌جستند.

بعد از چهار ماه تعطیلی و چند بار تصمیم‌گیری و تعویق در اجرای آن بالاخره تیرماه امسال سینماها باز شدند اما با نیمی از ظرفیت. بلیت‌فروشی برای نصف هر سالن و حضور در سینما با رعایت پروتکل‌های بهداشتی اهالی سینما را امیدوار کرده که شاید سینما بتواند پای‌کشان و به هر مشقت خودش را برساند به روزگار پساکرونا. در این مدت ۳۴ فیلم روی پرده پا در فضای اینترنت اکران شده که از سال گذشته در همین مدت فقط دو فیلم کمتر است اما نکته اینجاست که بیشتر این فیلم‌ها، بازماندگان اکران بهممن و اسفند سال گذشته هستند.

با تمام این تلاش‌ها، آمار نیمه اول سال می‌گوید که بعید است فروش سینما به گرد پای فروش در سال گذشته برسد و این یعنی معیشت خیلی‌ها در حرفه سینما به خطر افتاده، به‌خصوص سینماداران و فعالان در بخش

شنیدنی

سخنرانی‌های رهبری، اوایل دهه ۵۰

کتاب‌گویای «دوامام مجاهد» کاری از ایرناصدا منتشر شد. این اثر مشتمل بر شش گفتار از آیت‌ا... خامنه‌ای (مدظله‌العالی) است که در سال‌های ۵۱ و ۵۲ ایراد شده‌است. دوگفتار اول کتاب، شامل دو سخنرانی ایشان در فروردین سال ۵۱ است و گفتار سوم تا پنجم اثر، به سه سخنرانی ایشان در شب تاسوعا، عاشورا و شام غریبان محرم ۱۳۹۴ (مصادف با بهمن ۱۳۵۲) با موضوع «تحلیل قیام حسینی» اختصاص دارد. علاقه‌مندان می‌توانند این سخنرانی‌ها را در نشانی <http://book.iranseda.ir> بشنوند. / فارس

ادبیات [نکته]

تاریخ ادبیات بچه‌ها را دیوانه کرده!

غلامرضا بکتاش معتقد است شعری که برای کتاب درسی انتخاب می‌شود، باید شعر امروز کودک و نوجوان ما باشد. او همچنین می‌گوید این نوع پرداختن به تاریخ ادبیات بچه‌ها را دیوانه کرده است. این شاعر کودک و نوجوان درباره کیفیت کتاب‌های درسی ادبیات در انتقال غنای ادبیات فارسی و کمک به آموزش زبان کودکان و نوجوانان، اظهار کرد: یک‌بار به کسی گفتم که من می‌خواهم ادبیات بخوانم، او گفت «من از ادبیات بدم میاد، لعنت به هر چی شاعره، تاریخ ادبیات ما را دیوانه کرد»، چون کسی که تاریخ ادبیات یاد می‌دهد با بچه‌ها این کار را کرده؛ دیوانه‌شان کرده است. کسی که معلم ادبیات است و شعر تدریس می‌کند باید عاشق ادبیات باشد، وقتی معلم ادبیات عاشق ادبیات نیست، حالا شعر خوب را هم در کتاب درسی بگذاریم، چه فایده‌ای دارد؟! بچه‌ها فکر می‌کنند علوم انسانی یعنی تاریخ ادبیات و سنگ قبر. اما تاریخ ادبیات سنگ قبر شاعران نیست. مگر سعدی مرده است؟ ما با شعر او کار داریم و نه تاریخ تولد و درگذشتش. تاریخ ادبیات سنگ قبر خواندن نیست که بچه‌ها فقط تاریخ حفظ کنند. او اظهار کرد: شعری که برای کتاب درسی انتخاب می‌شود، باید شعر امروز کودک و نوجوان ما باشد، سعدی و حافظ برای آن سن و سال سنگین بود. خوب است حالا که شعر کودک و نوجوان داریم، آن‌هایی را که اندیشه و فلسفه دارد، در کتاب درسی بگذارند. / ایسنا

سینمای جهان [کات]

جاسوس بازی بین‌المللی استاتام

همکاری مشترك با گای ریچی

اس تِی ایکس تهیه می‌کند. تهیه‌کنندگان پنج چشم خبر از شروع کار فیلمبرداری در اوایل اکتبر پیش‌رو را داده‌اند. تمام صحنه‌های فیلم در قاره اروپا فیلمبرداری می‌شود و سهم انگلستان حدود ۶۰درصد صحنه‌های آن است. این فیلم برای نمایش عمومی در اواخر بهار سال ۲۰۲۱ آماده خواهد شد. استاتام در پنج چشم در نقش یکی از ماموران سازمان جاسوسی انگلستان ام آی سیکس، به نام اورسون فروچون بازی خواهد کرد. زمانی که خطری بزرگ جامعه بشری را تهدید می‌کند، او به یاری گروهی

کیکاووس زاری

سینمای جهان

عدد دوم

هاشم‌پور درباره ملاقلی‌پور چه نوشت؟

به مناسبت زادروز رسول ملاقلی‌پور، کارگردان و رومانیای از پوستر «نشان رسول»، جمشید هاشم‌پور و فرهاد قائمیان از بازیگران شناخته شده سینما با حضور در دبیرخانه شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت پوستر «نشان رسول» را به نشانه ادای احترام به این فیلمساز امضا کردند. هاشم‌پور که در فیلم‌های سینمایی میم مثل مادر، هیوا، قارچ سمی و مزرعه‌پذری حضور داشت، پس از اقمای پوستر «نشان رسول» به یاد این سینماگر شاخص سینمای دفاع مقدس نوشت: «آقا رسول جاودانه شد». / جام‌جم‌دیلی

عرضه و نمایش فیلم‌ها. جمعی از فعالان این صنعت ازجمله اعضای انون‌ها و انجمن‌های صنفی سینما از همان ماه اول تعطیلی سینماها به وزیر ارشاد نامه نوشتند و درخواست حمایت داشتند. برخی دیگر هم در گفت‌وگو با رسانه‌ها گلایه کرده‌اند اما به نظر می‌رسد بخش تولید آن‌قدرها که به نظر می‌رسد دچار مساله نشده یا بهتر است بگوییم این بخش از صنعت سینما در دوران کرونا خیلی فضای متفاوتی را تجربه نمی‌کند و کم‌وبیش همان احوالاتی را تجربه می‌کند که پیش از کرونا داشت.

📊 آینده چه می‌شود؟

تصاویر کند و کش‌دار است، نه در سینما بلکه در زندگی عادی هم. گویی همه داریم از این روزها عبور می‌کنیم به امید روزی که کرونا را شکست داده باشیم و جهان ما به ریل و روال عادی و همیشگی‌اش برگردد. سینماگران هم انگار حسابی امیدوار هستند، بعد از بازگشایی سالن‌های سینما و تمام شدن دوران قرنطینه اجباری، تولید از سر گرفته شده. از جمله فیلم‌هایی که در این ماه‌های ابتدای سال فیلمبرداری می‌شوند به این موارد می‌توان اشاره کرد: کشت ارشاد ۲، مجوز خروج، بدون همه چیز، کوسه، روزی روزگاری آبادان، یدو، بابا سیبیلو، برای مرجان، لب خط، شکار شکارچی، ایران ۶۸، صحنه‌زنی، ساعت صفر و مستوفی. برخی از این فیلم‌ها مثل بابا سیبیلو به خط پایان رسیده‌اند و برخی دیگر همین روزها جلوی دوربین رفته‌اند و بدون تردید فیلم‌های دیگری در نیمه دوم سال ساخته خواهد شد، در حالی که هنوز دورنمایی از وضعیت اکران فیلم‌ها وجود ندارد، هنوز غلبه بر ویروس کرونا یک امیدواری است و هنوز برنامه‌ریزی و تدبیر مشخصی درباره سینما وجود ندارد. به نظر می‌رسد در زمینه تولید اوضاع آن‌قدرها هم بد نیست، شاید ماجرا به همان نکته همیشگی در سینمای ایران برمی‌گردد، به این‌که در سینمای ما آنچه اهمیت دارد، تولید است! هر فیلم سینمایی باید در گیشه به میزانی از فروش دست پیدا کند که هم سیستم تولید، هم عرضه‌کنندگان و سینماداران، سهم‌شان را بردارند و در عین حال هزینه‌های تولید هم پوشش داده شود. یک نگاه اجمالی به رقم‌های مربوط به هزینه تولید و فروش فیلم‌های سینمای ایران حکایت از آن دارد که فروش بسیاری از فیلم‌ها در حدی است که حتی هزینه تولید این فیلم‌ها پوشش داده نمی‌شود، چه برسد به سود. با همه این‌ها همچنان فیلم‌ها بدون بازگشت سرمایه و بدون شفافیت در هزینه و فروش ساخته و عرضه شده‌اند و گویا این روند در دوران کرونا و پساکرونا هم ادامه دارد!

